

SETMANARI IL·L·STRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al deşarrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

<p>PREUS DE SUSCRIPCIÓ En Barcelona Ptas. 2 trimestre Fora ciutat » 2 » Los suscriptors del interior reben las obras del : : : : : folletí encuadernadas : : : : :</p>	<p>DIRECTOR D. Joan Brú Sanclement REDACCIÓ Y ADMINITRACIÓ Carrer de las Cabras, 13, 2^{on} (Buzó á la escala)</p>	<p>PREUS DE CADA NÚMERO Número corrent. 15 cénts. Donant avis se passa á domicili sense : : : : : augment de preu : : : : :</p>
---	---	---

Teatro Catalá

LA CRÓNICA

Juguet cómich en un acte, en prosa, original de D. Francisco de A. Criach. Estrenat la nit del 1er de Agost en la «Associació de Catòlichs», Sabadell.

L' autor se proposa donar á coneixer las peripecias que 's passan en la redacció d' un periódich, y ho consegueix plenament. Tant los tipos com l' assumpto están ben presos del natural.

La obreta agradá moltíssim á la concurrencia que omplia lo saló, essent l' autor cridat varias vegadas á las taulas junt ab los intérpretes, que varen portarse bé.

FARELL.

PER LOGRAR UN TROS DE PA

Comedia en un acte, original de D. Joseph Ciurana. Estrenada la nit del 2 en lo «Centre Catòlich» de Reus.

D' argument senzill y ab escenas molt mogudas en que hi abundan xistes, siguié del agrado de la lluhida concurrencia qu' omplia 'l local. L' autor siguié demanat ab molt aplauso.

En lo desempenyo s' hi distingiren los senyors Bodega y Climent, portantse regular los demés, quin conjunt se resenti de falta d' ensajos.

P. CODINA.

LO TREN NÚMERO 50

Monólech en prosa, original de D. Salvador Badia. Estrenat lo dia 2 del corrent en lo teatro de Sant Joan de Vilasar.

Signé rebut ab aplauso, alabantse la bona interpretació que hi doná l' encarregat del desempenyo.

B.

Homenatge á Jacinto Verdaguer

	Llista Oficial	Pesetas
	Suma anterior.	1040'00
J. B. P.		2'
Joan Mestres Fuster		1'
J. S.		0'50
Joseph Burgas		5
A. M.		2'
Un admirador.		0'25
Joan Boada.		1'
Ildefonso Bonells.		2'50
Joan Ribas Carreras.		1
	Total.	1055'25

Continua oberta la suscripció en los punts anunciats y en lo local oficial, Cabras, 13, 2^{on}, Administració de LO TEATRO REGIONAL.

Un sarahuista

Las festas majors prou s' en recordan d' ell encara.

Ab sa arribada compareixia també lo devassall de bon humor y la flor y nata del guapo jovent de Barcelona.

Aquells balls que formaren época.

Cóm no? si portaba en Jurch per cobla. Lo mestre per excelencia ab un repertori de valsos que las camas s' en anaban disparadas totas solas com rodas de castell de fochs.

En los embalats que be hi sentaban aquells trajos d' elasticoti y aquellas hermillas florejas de ample escot que deixaban veurer uns pitrals de camisas blanchs y encarcerats com pastels de natilla, y costaban per sí solas lo que

avuy en dia es paga per lo que s' en diu un traje decent.

Los pares posaban á n' en Jurch tota la confiança. Sabian qu' en sa companyia los xicots se divertian, espavilaban y no aprenian mais exemples.

Lo joch! lo terrible joch, qu' es la nota discordant de totas las festas de poble, anant ab ell aquells minyons, la majoria estich segur que ab la fatlera de las ballarugas may sospitaren que lo tal monstre estés tan aprop d' ells ab sas ongles amenassadoras y ab sas malas intencions de vuydalshi las butxacas.

Las xicotas, ja se sabia; preferian lo género barceloní y més de quatre disfrutaban avuy en dia de posició desahogada gracias á alguns casaments que s' arreglaren ab joves de casas acomodadas.

Alló era viurer; de festa en festa, sempre ab lo farcell al bras y en marxa; de tiberi en tiberi, y de quan en quan ab algun enredo amorós per entre mitj que, com la dona es frágil, moltes voltas alguna no podia resistir á aquellas maneres y figuras ab que 's portaba en las dansas y s' enamoraba com una insensata d' aquell *bolero* d' embalat.

L' enveja malehida li feu sortir un' altre colla competidora que poch á poch aná creixent y feu anar un poch sa ressonancia cap á la posta.

Prou feren mérits los altres. Vritat que moltes vegades s' originaren disputas que molts cops acabaren d' un modo bastant expressiu deixant recorts visibles en algunas fesomias.

* *

Si avuy dia 'l troveu y vos extranya son aspecte mústich y decaigut y son traje mes ruínós encar que sa figura, no li pregunteu pas per lo origen de sa decadencia. Apreteu lo pas. No 'l detureu si vos voleu lliurar que os planti entre cap y coll lo que 'ls castellans ne diuen un *sa-blazo*.

La mateixa causa per lo que 'ls pares li confiaban á sos fills, li produhí en ell un efecte contrari y en lo joch trobá la manera de plegar sa botiga 'hont si servia lo mes lluhit de la ciutat, carregantse d' inglesos y altres menudencias, desprestigiantse, desfentse la colla, anant de Herodes á Pilat, perdent sos aires de currutaco aquell que 'n son temps habia mogut tanta polsaguera y fet que tant se parlés d' ell.—C. SAMÁ.

L' Amistat

Té 'l cor del home una flor qu' espigola si la conrehua y l' esprit alimenta viu del amor com lo fruyt que 's gronxola: al camp, no ingrát, ni al raig viu que 'l calenta, ni al xelós sembrador, ni á l' au que vola:

avans n' es agrañida y molt plascenta, aqueixa flor divina y adorada en lo pit del mortal que l' ha olorada.

Amistat n' es la flor, per ella 'l pobre malalt abandonat, sent alegria, quan veu la porta de sa cambra s' obra y entra un amich á ferli companyia; per ella, novas forsas l' home cobra, quan plora en sa desgracia ó vol fer via en eix mon de traydors y d' aspre gloria, hont l' odi es fel al pa y al pit escoria.

Si no fos l' amistat; de lleal, de noble, re tindriam, per sort, en eixa terra; se desfaria com l' arena 'l poble y l' home fora un animal en guerra; si no fos aquet llas, qu' ab vínclul doble los sers al trono del amor aferra, en cada bras veuriam una llansa y en lo mirar de cadescú: «¡venjansa!»

N' es l' home esprit sublim que mira estreta l' argila que son esser empresona; ¿y qué, més digne que l' ánima discreta d' un amich qu' á eix esplay cabuda dona?, residencia més pura, ni secreta, trobar no pot en la mansió rodona: que á l' home que reposa sota l' ala de la santa amistat, lo rey no iguala.

Benhaja l' amistat, que magnifica lo que inméns ja es en sí, l' esprit del home, que sa testa afalaga y dignifica més que los llors de la superba Roma; que son cor y sa pensa multiplica, (lo jou llaurant que la feresa doma) ab la pensa y lo cor d' amich festívol, que ja no vaga, no, trist y erradivol.

Guáy tela allí com salva ab heroisme al amich, tot deixant sauch per penyora; y al sentir aqueix crit: «¡companyerisme!», lo déspota als esclaus perdója implora. Orgull, enveja, enuitg, vil egoisme, ja may sa fau tacaren que 'l sol dora, desprecia l' or, no busca la bellesa y viu sempre de sí y del mon despresa.

En l' escola educá 's del sacrifici y mansa com l' ovella es y sencilla, sa modestia encubreix lo benefici ab que 'ns paga, quan més y més s' humilla; fidel, constant, sens pompa y sens bullici, confiada somriu y santa brilla en mitj del infortuni y fa d' esposa, quan fuig la *prostituta voluptuosa*.

Ah! sí, que 'n los plahers prostituhida hi ha una falsa amistat qu' á molts enganya, que un cop nos ha arrenecat l' honra y la vida, á fugir de nosaltres se don manya. Mes, la vera amistat, la no fingida, que com esposa á consolans s' afanya: quan rara es en vritat!—Diu l' Escripura: «¡Ditxós qui l' ha trobat y serva pura!»

JOSEPH FALP Y PLANA.

Notas Bibliogràfiques

Agustí Puyol Safond. — *Hijos ilustres de Cerdeña*. — 136 planas, 20 per 13 centímetres. — Barcelona, 1896. — Tipografia «La Académica», de Serra Germans y Russell, Ronda Universitat, 6.

Es d' aplaudir la tasca dura á felís terme per mossén Puyol ab son treball històric de la comarca cerdanesa.

Lo llibre està format per 79 biografias de fills il·lustres de la pintoresca regió pirenaica. escrites ab claretat, concició y veritat històrica.

La noble encontrada catalana, bressol de nostra gloriosa nacionalitat, bé mereixia veurer agrupats en un llibre los noms dels seus més preclars varons, y eixa es la feyna penosa que ha cumplert l' autor, consultant cròniques y arxius.

Sants, guerrers, monjos, homes de ciencia, escriptors, artistes... á tots ha atés ab igual sollicitud la observació atenta del cronista.

Obras de tal naturalesa son utilíssimas com á catàlech de datos pera la formació de la gran historia nacional catalana, á més de que compleixen ab l' honorós fi de perpetuar la memoria de nostres majors, facilitar al jovent lo coneixement dels fets diversos que conduhiren á la immortalitat á nostres il·lustres antepassats.

Una sola cosa es de doldre; y es la de que no sia la obra redactada en llengua catalana. Lo esperit que la informa es regionalista, en la comarca quals fills il·lustres se panegerisan, no 's parla ni s' ha parlat may castellá; y no obstant, lo llibre hi está escrit. ¿Quán se acabarán tals anomalías?

Per lo demés, rebi mossén Agustí Puyol nostre leal enhorabona.

La part editorial es luxosa y ben presentada, com ho son tots los treballs tipogràfics de «La Académica».

Biografia forana

D. Galo Salinas Rodríguez, conegut escriptor gallego y decidit creador del llenguatge indígena del antich regne de Galicia, nos ha favorecut ab l' envió de tres obras fillas del seu inspirat ingeni.

Té per títul una d' ellas *Lenda de Horrore!* y es una hermosa llegenda ó tradició caballeresca del temps de la reconquesta.

La versificació es robusta y la narració está feta ab tons naturals, exents de ampulositat.

Altra de las obras rebudas porta per nom *A Torre Peito Burdelo*, y es un drama històric en un acte y en vers, obra premiada en públich certámen convocat per la societat regionalista de Coruña «Liceu Brigantiño», y estrenada ab gran éxit en la mateixa societat, la qual obsequiá ab una hermosa vetllada literaria al seu autor, llegintse varias poesías gallegas y s' hi van cantar inspiradas cansons per l' orfeó de la Coruña.

Dona més valor á l' obra premiada, lo ser la primera obra teatral de carácter històric escrita en lo idioma regional de Galicia.

Per últim, nos ha enviat lo mateix autor la lletra de un *Himne regional* posat en música per lo mestre senyor Varela Silvari y cantat ab notable acullida en lo «Centro Gallego», de Madrid.

Agrahim de tot cor lo que nostre company de Galicia hagi pensat ab nosaltres, y celebrarem no sia aquesta la darrera ocasió que haguém d' ocuparnos de obras fillas de la musa regional de Galicia.

J. S.

Una máxima

Lo gran Víctor Hugo deya d' aquell modo convincent:

Qui sab conduhir un barco, sab portar be la muller.

¡Es qu' es prou! Tot y sent sabis els sabis, ab son talent á voltas ne diuen unas que no las encertan gens.

¡Qué «qui sab conduhi un barco sab portar be la muller!...»

Jo no se d' hont ho va treure; no caych en si rahó te, quan conech gent de mar, molta pilots, particularment, que guian las sevas donas d' un modo tant al través, qu' ellas á n' ells fan portarlashi llargas aixís... Com diré...

PEPET DEL CARRIL.

Un altre Redemptor

No sé que s' es fet en Jesús Dèu, lo meu antich condeixepre del Institut de segona ensenyansa; pero casi asseguraria que si ha mort, no ha sigut en cap palau, sino en las tristas y fresas salas d' algún hospital ó manicomi.

Quan nos vam coneixe tenia en Jesús dinou anys escassos; més pe l' seu gegantesch desarrollo físich é intelectual y son ayre sossegat, aparentava tenirne trenta.

D' homes com en Jesús no s' en troban gayres. Per' ell, que coneixia no mes la teoria de las cosas, lo problema social era de facilíssima y natural resolució; mes ben dit, no passava de ser un axioma concebut en los següents termes:

Lo conjunt de grupos d' individuos, que s' estimin entre sí, será igual á una Humanitat ferma y ditxosa.

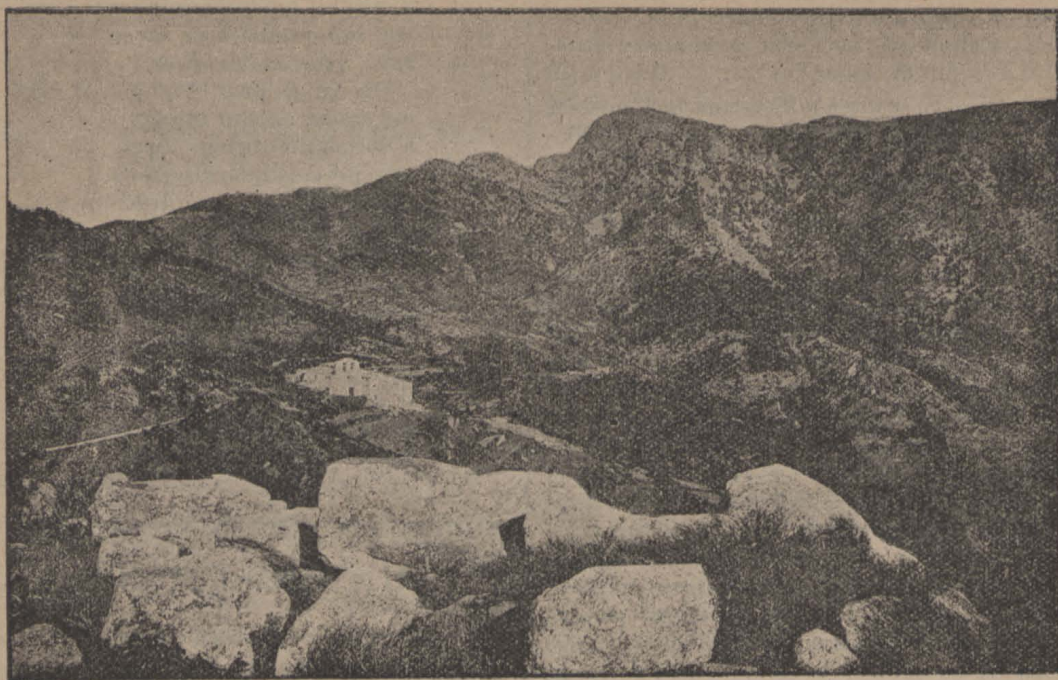
¡Pobre Jesús! Era senzillament un desgraciat utopista.

Quan arrivaban á sos oídos aqueixos crims espantosos, aqueixas vexacions monstruosas, obras del fort contra l' débil, que 's repeteixen cada dia, en Jesús, presa d' una excitació nerviosa irresistible, clohia 'ls punys, y sos ulls, que pugnavan per fugir de sas concas, llensaban foch, com si ab aquells, pesadas massas de ferro, vulgués esmicolar als autors de tanta infamia, y ab la flama de sos ulls convertirlos en cendras.

En Jesús era fill d' una casa pobra. Orfe de pare,—un brau jornalero que va morir defensant la Llibertat, al peu d' una barricada,—lo meu antich condeixepre y sa mare havian passat uns quants anys d' aterradora miseria, tenint que subvenir á sas necessitas mes imperiosas ab lo petit guany de la desgraciada dona.

Mes tart, quan en Jesús va cumplir los seus

CATALUNYA PINTORESCA

MONTSENY. — Vall y santuari de Sant Marsal y Pich de las Agudas

dotze anys, terminada ja la ensenyansa primaria, y va conseguir son ingrés en casa d' un notari ab la enorme retribució de cinch duros mensuals, va semblarlos que 'l cor se 'ls aixamplava y que la vida era mes agradable.

Ab aquet millorament y ab lo que produhían á n' en Jesús las llissons de comptes y escriptura que donava á alguns obrers del vehinat y que va conseguir mes endevant, quan ja cursava la segona ensenyansa, 's van considerar, mare y fill, dos reyetons.

Trobantnos á las darrerias del últim curs del batxillerat, va dirme 'l meu estimat condeixeble:

—¡Sabs que ja comenso á estar cansat de las farsas d' aquet mon?

—¿Y aixó?—vaig preguntarli.—¿Qu' has tingut algun desengany amorós?

—No m' hi fixat encare en aqueixas hermosas tonterias. No perque no tingui cor, que penso que l' Univers es petit, comparat ab ell, y dispensam la imatge, sino perque del mateix modo que va existir un gran enfeynat, que no li quedava may temps d' estar malalt perque mes profitosas ocupacions no l' hi permetian, jo hi estat sempre tan ocupat estimant á la meva mare y als meus llibres, que no m' ha quedat temps de estimar á cap mes dona.

—Donchs ¿qué 't passa?

—Que 'm propono realisar la bella obra de castigar lo vici y premiar la virtut.

—Ni mes ni menos que si 's tractés del final d' un melodrama, ¿no es aixó?

—Escolta y parlém en serio. ¿No 't sembla, qu' ara que tot se converteix en metálich, ara que 'ls vells no poden ensenyar una moral que ells no han practicat may, y 'ls joves, en punt á despreocupació, comensan ja per allí hont los vells acaban, no 't sembla,—repeteixo,—que dos joves com nosaltres, si tú volias ajudar-me, podriam portar á cap la redemptora idea de fundar un periódich, lliure de compromisos y net de taca, en lo que, dihent cada vritat com un temple, arranquessim la careta de la hipocressia y soterressim lo vici?

—La idea es temptadora, pero...

—¿Duptas de l' éxit, vritat!

—Justament.

—Veus, aqueixa debilitat de carácter, millor dit, aqueix *indiferentisme* regnant, que fa que cada hú deixi las cosas tal com las troba, esperant que 'ls altres las arreglin, marca l' agonía d' una societat viciosa y malaltissa, que tal vegada está próxima á desapareixe...

—Te trobo un xich exagerat.

—No ho creguis; estém en ple período de decadencia.

—Las tevas paraulas me fan l' efecte d' un sacrilegi espantós. ¿Qué la societat decau? ¿Qué l' Humanitat agonitza? Precisament en lo sigle anomenat del Progrés...

—Som nosaltres que l'hem batejat aixís. Si 'ls nostres antepassats podian tornar á la vida, potser nos demostrarian lo contrari. Escolta, ¿creus tú, que si eixía un nou Colon, prometentnos un altre continent, ne fariam cas? L'escoltariam ab la mateixa indiferencia que sentim la pluja, quan estém sota teulat.

—Casi, casi lo mateix que va passar al descobridor de las Américas.

—Sí; pero 'l nostre comportament d' ara fora un efecte igual portat per causa distinta. Los espanyols de las darrerías del sigle xv no feyan cas del il-lustre navegant, porque 'l creyan boig, y si ara sortia un altre Colon no 'ns l'escoltariam per créurel massa sabi, ó massa pillo, com vulguis. ¡Oh! Ja t'asseguro jo, que si ara 'ns eixía un descobridor d' aquesta mena, al cap y á la fi no descobririam altra cosa sino que haviam sigut juguet d' un cessant, qu' havia trobat la manera de passar uns quants mesos agradables. ¿Aixó es progrés ó decadencia? En lo meu concepte es l' últim.

—No vull discutirho. Pero, suposém que ja tenim lo periódich.

—Que 'l podriam titular *L' Armonia Universal*, per exemple.

—Conformes. Suposém que ja tenim *L' Armonia Universal*, en lletres de motllo, que d' altra manera la conceptúo irrealisable, ¿quíns beneficis ne reportarém nosaltres?

—Beneficis materials, zero; gracias que cubrim los gastos d' impressió. Pero la satisfacció d' haver obrat bé, aquesta, será ben nostra.

—Si per havernos ficat á redemptors no 'ns crucifican.

Tanta fou l' insistencia del meu amich Jesús, tan reiteradas las sevas súplicas, que al fi vaig avenirme á ser un dels redactors del setmanari *L' Armonia Universal*. Cinch joves estudiants de la nostra classe, convenuts per la eloqüencia del seu condeixible, entraren també á formar part de la Redacció, dirigits tots pe 'l malaguanyat Jesús Deu.

Suprimint lo gasto de fumar y abstenintnos d' anar al café, y d' altres petits viciets d' estudiant, logravam reunir uns sis duros setmanals, lo que 'ns permetia fer un tiratge de mil exemplars á quatre planas, en paper bastant dolent é impressió excessivament borrosa.

Pero tot lo que 'l periódich tenia de mal presentat, venia compensat per la valentia del text. En aquelles columnas no 's coneixían atenuants ni paliatius de cap mena; al qu' era lladre se li deya lladre ab totes las sevas lletres; al qu' era apóstata d' apóstata se 'l tractava.

Sobre tot, los escrits d' en Jesús eran terribles y contundents.

En lo nostre periódich era inútil buscarhi recitacions de conceptes estampats en números anteriors, com ara 's fa cada dia ab un desenfadado qu' encanta. En Jesús no atacava ni permetia que s' ataqués á ningú, sense estar convenut de la seva culpabilitat; pero un cop l' atach dirigit, ni hi valian amenassas ni promesas de diners pera ferlo tornar enrera.

Aquesta honradesa periodística, feya 'ls nostres treballs d' indagació sumament penosos; necessitavam molt tacto y molta paciència.

Recordo, com si fos avuy, que trobantnos un dia en la Redacció, que la teniam á casa d' en Jesús, va presentarse un senyor correctament vestit, sollicitant enrahonar ab lo director.

En Jesús, qu' estava assentat á la seva taula, una taula vella y coixa, deixant las quartillas qu' estava escrivint, va aixecarse, y fent una lleugera inclinació de cap, va dir al visitant:

—Servidor de vosté; digui.

—Ah, ¿es vosté?—feu lo senyor procurant dissimular la estranyesa que li causava trovarse ab un director tan jove.—Desitjaría enrahonarli á solas.

—Si 's tracta d' algun assumpto particular tindré molt gust en servirlo, mes si la seva visita 's relaciona ab lo periódich, pot parlar sense cuydado.

—¿Es dir que tots vostés van á la una?—digué el senyor desconegut, recalcant las paraulas y portant á sa cara una rialleta picaresca.

—Prediquém l' *armonia universal*, y, per lo tant, no tindriam disculpa possible si comensavam per tolerar la desunió á casa nostra.

A. GUASCH TOMBAS.

(Acabaré al número vinent.)

Sic transit gloria mundi.

Com á penyora santa del amor
 vas dar-me un roig clavell.
 Al bell temps que á tas galtas lo rubor
 cubria de vermell.
 No era vergonya, no, lo que tenias,
 si no que 't recordabas
 que un altre temps, á un altre n'oferias
 jurant que l'estimabas.

A. V. ROCA.

Lo ball de las criadas

(QUADRET DE COSTUMS)

En tants pobles de Catalunya com he arribat á recorrer quan aquestos celebran la seva festa major, en cap d' ells he pogut tornar á veurer lo ball que vareix veurer celebrar durant la de l' any 1885 de la petita vila de Còto, quant jo apenas contava onze anys, pero que per lo típic encare 'l recordo com si fes poch temps que l' hagués presenciât.

Lo ball aquest es anomenat, per lo poble, *lo ball de las criadas*; y eusel aquí:

Me trobaba jo en un hostal de la vila de Coto, acompanyat de mon pare, y apenas habiam acabat de saborejar las ricas fruytas que 'ns serviren á la taula, per postres, quant vegí que del nostre costat s' aixecaren uns quants homes que habian dinat junt ab nosaltres y que per la cara se 'ls hi coneixia qu' eran deixebles de Orfeo, los quals agafant los instruments, tocaren un *valz* que sempre mes m'ha recordat y que si sapigués armonisar, de bona gana transcriuria perque poguessiu llegirlo que á ben segur os plauria perque en ell hi trobarian quelcom de las cançons aquestas de la terra que 'ns solen encisar tant y en las quals s' hi han estrellat tants mestres forans sempre que han volgut probar de imitarlas.

Donchs com vos deya; començaren á tocar un *valz* y las criadas de la casa y los mossos començaren á girar, al compás de aquellas dolças notas. Després del *valz* tocaren una *americana*, y darre- ra aquesta un *schotisch*.

Tocats los tres balls, sortiren de la fonda y feren via cap á l'esglesia del poble de la qual tenia que sortir la profeció ahont ells habian de anar á tocar.

Com que lo noy sempre es curiós, vareig preguntarl meu pare lo perque habian tocat aquells balls los músichs y no n' habian tocat mes; y ell, que igual que jo ho ignoraba, volguentme complaure, com á pare que m' era, va preguntar á una de las minyonas de la casa, la qual nos explicá que en la vila aquella, cada any hi habia la costum de que los músichs que hi anaban per la festa major, després d' haber dinat, solian tocar dos ó tres *balls*, y que aixó ho feyan per lo servey de la casa com á mostra de lo agrahiment que sent la cobla envers aquella gent per lo que en la taula se los ha servit.

Aixó, nos afegí, no mes ho fan á n' aquest poble; es costum ja vella que quant la meva avia era noya ja l' habia vist celebrar.

GUILLEM D' ANGLESSOLA.

¡Quants sants te 'l cel que aquí en la terra aymaren!
 ¡Quants sabis hi ha al mon que las primicias
 de sos talents endreçan á la dona
 mestressa de son cor! Y jo follayre
 que t' aymo ab ver gaubança, sense mácula
 d' amargantor, ab un plaher sens mida
 com mil voltas t' ho han dit mos cançonetas,
 portaveus d' un amor tan pur y noble
 com es el que fa batrer mon cor jove,
 he sigut rebutjat per tu ab cinisme
 ferotje y burlador que mata l' ánima,
 y has rebut mos sospirs com qui sent ploure.
 Ab tot y 'l teu talent, que ja de sobras
 coneix lo mon y ta tendresa admira.
 Jo vull saber per qué tens d' aborrirme;
 y are permet que t' fassa una pregunta:
 ¿qu' es algun crim lo aymar á una donzella?

ASSUMPTA DE VALLORS.

Servey de fora

TARRASSA.—En lo teatro del Retiro en las tardes del 25 y 26 del mes prop-passat, l' important companyia de sarsuela que dirigeix lo mestre Cotó, posá en escena la celebrada sarsuela *Lo somni de l' Ignocencia*, en la que s' hi distingí molt especialment la senyora Obregón.—M.

MALGRAT.—Lo diumenge dia 19 del mes últim se representá en lo teatro Tívoli lo drama *Las joyas de la Roser*, pero no aixís la pessa anunciada *Home á l' aygua*, donchs se suspengué, com surtí á anunciarlo un dels actors per ordre de l' autoritat. Lo motiu sigué perque eran ja més de las dotze de la nit. La disposició sigué molt comentada.—T.

REUS.—En lo «Centre Católich», en la mateixa nit que s' estrená l' obra ressenyada en la secció corresponent, lo senyor Boleda doná una representació del monólech *Lo mestre Olaguer*, quin desempenyo sigué molt notable, fent que al final s' aixequés sis vegadas lo teló, entre grans aplausos.—C.

GRACIA.—Lo diumenge últim en lo teatro Jardinetes representaren las divertidas comedias *Un músich de regiment* y *¡Sense argument!* que foren molt ben desempenyadas per la senyoreta González y els senyors Llach, Feliu, Hugué, Minguell y Miret.

També lo senyor Llach recitá son monólech *Lo mestre del poble*, que sigué molt aplaudit.—M.

OLESA DE MONTSERRAT.—En lo teatro del Círcul, lo dia de Sant Jaume hi actuá una companyia de sarsuela, que representá ab molt acert la sarsuela catalana *La Marmota*, distingintshi la senyoreta María Faura y els senyors Poció, Runani y Bosch. L' entrada sígué un plé y tothom surtí satisfet de dita companyia.

Lo diumenge últim, una companyia de joves aficionats varen celebrá funció al teatro Principal. Representaren las gatadas de Pitarra *La Bulifarra de la llibertat* y *Las píldoras de Holloway*, y la comedia *Sebas al cap*, distingintshi especialment lo jove Ricardo Cortada, essent ben secundat per tots quants hi prengueren part.—B. P.

TORELLÓ.—Ab motiu de la Festa Major, lo dissapte últim se representá en lo «Centre Familiar» lo celebrat drama, original del mestre en gay saber Excm. senyor D. Víctor Balaguer, *Don Juan de Serrallonga*.

En lo «Centre Obrer Torellonench» s' hi representá la tragedia de D. Angel Guimerá, quin titol es *Mar y Cel*, representant lo paper de Blanca la celebrada actriu donya Consuelo Coello.—M. G.

SITJES.—Alguns joves de la societat «El Retiro» han organísat la celebració d' una serie de vetlladas dramátich-musicals, donant la primera diumenge últim. Se posaren en escena las celebradas pessas *Una senyora sola* y *Tal hi va que no s' ho creu*. La part musical, que tingué lloch avants de la representació y al intermedi, estigué á cárrech de la banda que tant acertadament dirigeix lo senyor Catalá.

Una de las últimas funcions donadas en lo Prado per la companyia catalana de Romea, sigué composta de la comedia en tres actes *¡Trampas!* y la pessa *Sense sogra*.

Ha sigut notat que desde que no pren part en las

funcions l'actriu senyora Parreño, ha millorat bastant lo repertori.—S.

SABADELL.—En los Campos de Recreo la companyia Borrás, que va comensar dias passats la temporada presentant l'última calamitat surtida del famós plagiari, qual obra no 's vegé honrada ab cap aplauso, pero recullint al final una tanda de xiulets que feya esgarrijar, desde aquell dia sembla no ha tingut ganas de presentar més tals bellesas.

L'últim diumenge posá lo drama de Baró *Lo general No importa*, recullint ja algun aplauso, encara que escassos; donchs si no millora algunas parts la companyia anirá perdent las simpatias que d'altre manera podrian guanyarse.

«Associació de Catòlics».—Per la Festa Major se representaren los dramas *Cor de roca*, ¡*Catalunya!* lo monòlech *La meva senyora* y l'estreno d'un juguet cómic en prosa qual titol es *La Crónica*, y se 'n fa ressenya apart.

La companyia dramática de Arturo Parera actuá en lo teatro Cervantes posant obras castellanias, y la companyia de sarsuela del mestre Cotó á la nit actuá en lo teatro Euterpe, donant una representació de la celebrada sarsuela *Lo somni de l'Inocencia*.—J. F.

VILANOVA Y GELTRÚ.—La companyia catalana del teatro Romea de Barcelona continúa ab molt acert sa nova vía en lo teatro Tivoli. Diumenge últim, per la tarde posá las bonicas obras *Las Francesillas* y *Las erradas del papá*, y per la nit las també celebradíssimas obras *La Pubilla del Vallés* y *Tants caps tants barrets*.

Los desempenyos han sigut inmillorables.

Cada dia son majors las simpatias que s'está guanyant la estudiosa y discreta actriu donya Adela Clemente, concedintli ab justicia un dels primers llochs en l'actual escena catalana.

Pera dijous passat s'anunciá una representació de la comedia *De Nadal á Sant Esteve*.—M.

MASNOU.—Pera demá diumenge está fixada la visita del reputat «Orfeo Catalá» á n'aquesta població.

Lo grat recort que deixá l'any passat y los progresos extraordinaris que desde alashoras ha vingut fent l'Orfeo, son motius que justifican l'entusiasme y ansietat ab que se 'l espera. Pe 'ls preparatius tindrà la festa carácter d'important aconeteixement.—P.

Novas

Acaba en lo folletí d'avuy la celebrada comedia, *A pel y á repel*.

En los dos números vinents se repartirá la bonica obreta *Las erradas del papá*.

Seguirá próximament lo preciós drama en tres actes *La copa del dolor*.

Ha sigut llegit y comentat ab molt interés lo remittit que de D. Conrat Colomer publicarem en lo número passat.

Segons noticias, hi ha probabilitats de que la cosa dongui joch, lo qual nos plaurá moltíssim, ja que per aquest cantó podría molt ben ser se trovés lo remey que curés d'una vegada la inercia á que alguns tenen postrada la nostra escena.

Un succés ben merescut ha sigut del modo que 'l pú-

blich barceloní ha acullit la companyia Giovannini al Teatro Granvia.

Tot quant han vingut presentant de son estens repertori, ha sigut rebut ab molt aplauso, tornantse á fer sevas immediatament las simpatias que d'aquest públich havian conseguit en altre temporada los simpáticos artistas.

Han sobressurtit per sos éxits, las operas *Lucia* y *Fra Diavolo*, y las operetas *Il baboe e l'intrigante* y *Cin-ko-ko*. Aquesta última es, dintre de son género, una de las millors creacions.

Las representacions que de la ópera espanyola *La Dolores*, s'han donat novament al Teatro Tivoli, han obtingut una acullida que ha superat á la que ja era d'esperar. Tant es aixís, qu'en vista del éxit de disapte y diumenge últim, ha tornat á repetir-se l'afortunada obra dijous passat.

Próximament comensarán una serie de representacions de la celebrada sarsuela *Las erradas del papá*, en l'Alcazar Espanyol.

Al Nou Retiro, han vingut donantse durant tota la setmana, representacions de ópera, que s'han vist molt concorregudas.

Il Trovatore, *Un ballo in maschera* y *Carmen*, han obtingut ajustada execució.

Per avuy está anunciada la primera representació de *Gli Amanti di Teruel*, obra que segurament proporcionarà grans entradas y ocasió de lluhiment als artistas.

Se 'ns ha dit que hi ha qui profereix certas amenasas contra algun de nostres redactors més caracterisats, ab l'objecte segurament de reprimir nostra campanya de moralitat teatral.

Sápigam los tals, que ni ara ni may las hem temudas. Aixó ho tenim ben demostrat, y nostra consecuenca, tan ben secundada per l'opinió del públich que s'interessa pe'l pervindre de la nostra escena, nos estimulan suficientment pera realisar tota classe de sacrificis en be del teatro de la terra.

L'element artístich teatral de la celebrada societat «Niu Guerrer», ha posat en planta un pensament que á bon segur te de recullirne bons resultats en profit y honra.

Se tracta de donar á coneixer l'obra *Matrimonis á Montserrat ó buscant la perduda*, al major número possible de teatros de Catalunya, presentantlo ab gran propietat. Al efecte s'ha construït un brillant decorat, obra notable del artista D. Joan Pruna, en lo que hi ha desplegat verdader ingeni de bellesa escenográfica y agudesa mecánica, especialment á la que 's refereix á la facilitat de colocació y transport. Dit decorat es, com se despren, construït exprofés y á mida de escenaris de bonas proporcions.

Forman part del quadro de companyia la celebrada senyoreta Circuns, y 'ls aplaudidíssims Carreras, Plan-dolit, Mora, Camaló, Puig y molts altres.

La primera funció está senyalada pera dilluns vinent al teatro del «Ateneo Libre», de Sant Feliu de Llobregat. Se compon de la celebrada parodia *La Marmota*, y lo ja popular viatge, *Matrimonis á Montserrat*, estrenantse lo decorat de que havém fet referencia.

La segona representació se donará lo 15 del present

en un dels teatros de Sant Boy, y la tercera al endemà, dia 16, á Hospitalet de Llobregat.

Se 'ls desitja molts aplausos y una pluja de contractas.

Se trova malalt d' algun cuydado lo jove escriptor D. Joseph Ribas Puigvert.

Desitjém poguer donar aviat la noticia del seu total restabliment.

Agrahim l' envio del exemplar de la oda *A Barcelona*, per mossen Jacinto Verdaguer, quina nova edició acaba de publicar l' important revista *L'Atlántida*.

A Portugal s' anuncia la próxima surtida d' una traducció al portugués del poema catalá, *Lo romiatje del ànima*, de D. Víctor Balaguer. Aquesta nova traducció es degüda al poeta D. Arcadi Vieira.

Lo dramaturg D. Joseph Echegaray, te casi acabada la traducció de una obra de Guimerá, que 's titulará: *La tierra baja*.

Ha comensat á publicarse en la vehina població de Sant Andreu de Palomar, un ben escrit setmanari, titulat *Revista Andresense*.

També ha comensat á veurer la llum pública en aquesta ciutat un nou setmanari. Es bilingüe y 's titula *El Bombo*.

Se 'ls desitja llarga vida y s' agraeix de cor lo saludo.

UNIÓ DE LA ESQUERRA DEL ENSANCHE.—Aquesta lluhida societat ha repartit lo programa de las diversions que celebrarà lo mes present. En la funció de diumenge últim degué representarse las pessas *Carambolas!* y *Als peus de vosté*, y pera diumenge vinent s' anuncia lo drama de Guimerá, *María Rosa*.

LA CATALANA.—La societat coral de aquest títul, ha trasladat lo seu domicili al carrer de la Mercé, 42, primer. Lo nou local es bonich y espayós.

LAS CETRILLERAS.—Baix aquest títul, s' ha constituhit un grupo de joves de la bona societat barcelonina. L' objecte de dit grupo es lo d' efectuar periòdicament espansivas excursions á las fonts dels voltants de Barcelona.

Te 'l càrrech de president, D. Joseph Gomis; lo de vicepresident, D. Alfons Policart; y lo de secretari, don Joan Soler.

Diumenge passat efectuaren la primera surtida. Se dirigiren á Moncada visitant los llochs pintorescos que ofereix la població, esmorsant després en lo restaurant Colón, á quin final se pronunciaren los brindis inaugurals.

L' acte resultá tot lo agradable qu' era d' esperar, sense incidents que perjudiquessin l' alegria dels que formaren part de la comitiva.

ASIÁTICH.—Lo dissapte prop passat tingué lloch una funció, qual programa 's componia d' un drama, una sarsuela y lo xistós sainete *L' últim inglés*, siguent aquest molt celebrat per la concurrencia que omplia 'l local.

APATS Y LLETRAS.—L' agrupació literaria de aquest títul, diumenge últim sigué galantment invitada pe'ls propietaris del barco de vela *Dos de Maig*, á realisar un àpat marinesch á bordo.

Sugestiva en alt grau sigué la festa, lo companyerisme, bon humor y esplendides dels anfitrions proporcionaren als obsequiats una tarde agradabilissima y de grat recort.

Se tragueren varias fotografias dels concurrents, que eran tots reputadas firmas del jovent literari catalá.

CLARIS.—La funció que debía verificar aquesta distingida societat diumenge últim, tindrà lloch lo dia 16 del corrent. Debutará lo jove actor D. Joseph Moratona, y 's posarán en escena la pessa *Viatje de boda* y la sarsuela *Lo somni de la Ignocencia*.

CÍRCUL DE LA ESQUERRA DEL ENSANCHE.—Ultimament s' han representat en aquest elegant círcul, las bonicas comedias catalanas, *L' amor es cego* y *Als peus de vosté*, que han tingut un desempenyo inmillorable, y molt especialment per part de la senyoreta Gassó y senyors Sala, Feliu, Saltiveri y Llach.

Per demá s' anuncia l' hermosa comedia de Soler, *Las Francesillas*, baix la direcció del senyor Palau-darias.

Enigmas

Combinació

D. Camilo Dugros y Deutenoch
(Pellí)
MANRESA

Formar ab las presents lletras lo títul de dos celebradas comedias d' un mateix autor y los seus apellidos.

PEP DE LA RAMBLA.

Geroglífich

TER
LLOBREGAT
UN FUSTER.

Las soluciones en lo número próxim.

Solució al enigma insertat en lo número 234

GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—Un anunci.
TARJETA.—Miserferrer-Monach-Hospital-Gignás-Dou.
Anton-Climent-Jacinto.—Dolores.—Quevedo-Calderón.—Espanya.—Sis-nou.—Be.—Ou.—Ce-ene.

Correspondencia

Manuel Gavira: es defectuosa.—M. Girona: gracias per la noticia.—Miquel Miramar: anirá aviat.—Ramón Amorós: l' objecte principal es ressenyar lo catalá que 's representi.—Enrich Riera Mateu: surtirá, gracias de tot; lo altre no pot ser, numerosas peticions consemblants y no concedidas ho privan.—Artemio Valls y Casola: anirá *problema*.—R. Zeraula G.: tot es comensar, per ara son defectuosos.—B. P.: es massa íntim.—B. Barris: aceptada.—Joseph Falp y Plana: eureka; ja sab se l' aprecia en molt.—J. Cots: anirán alguns.—Margarit, Camps: home, aixó es ganas de perdre temps.—M. Posiello: va bé.—Menut: hi ha poca novetat.—Afaita Canaris: es fluix.

AVIS.—Tots quants desitjin tenir enquadrada la comedia *A pel y á repel*, poden desde avuy verificar en l' Administració lo cambi. Condicions las de costum. Preu, 10 cénts.